

امیدهای غرب برای تغییر قدرت در ترکیه در حال محو شدن است

دمیتری مینین (Dmitry MININ)
ا. م. شیری

آنگلوساکسون‌ها به تحریکات آشکار علیه اردوغان متوسل می‌شوند

مثل اینکه ایالات متحده و متحدانش از نتایج انتخابات قریب‌الوقوع (۱۴ می) پارلمانی و ریاست جمهوری ترکیه از قبل ناامید هستند. شاید آن‌ها هرگز به این صراحت علیه رئیس جمهور اردوغان صحبت نکرده‌اند و برای بسیج نیروهای سیاسی طرفدار غرب و مخالف او در ترکیه، هرگز این همه سرمایه‌گذاری نیز نکرده‌اند. تا همین اواخر آن‌ها تصور می‌کردند که اپوزیسیون قطعاً پیروز خواهد شد. اما معلوم شد که آتلانتیست‌ها بخاطر تعجیل در ارزیابی خود اشتباه کردند.

برگه رأی ریاست جمهوری

بر اساس اکثر نظرسنجی‌های ترکیه در ماه مارس تا آوریل، نامزد ائتلاف ملی مخالف، مرکب از ۶ حزب، کمال قلیچداراوغلو، رئیس حزب جمهوری خلق ۵۳-۵۵ درصد با اطمینان پیش‌تاز بود. در ۴ مه، ممنوعیت نظرسنجی‌ها تا پایان رأی‌گیری به اجرا درآمد. در این روز، رأی هر دو نامزد اصلی تقریباً برابر بود و در برخی از آن‌ها، اردوغان با ۴۷.۸٪، ۵۱٪، حتی بر رقیب اصلی (۴۵.۴٪) پیشی گرفت. در عین حال، فرض بر این است که اکثریت افراد بلامتکلیف نیز به رئیس جمهور فعلی رأی خواهند داد. در هر صورت، پویایی به نفع اوست.

علاوه بر این، در صفوف ائتلاف اپوزیسیون متفرق، با متحد کردن چپ‌ها و راست‌های افراطی، سکولارها و بنیادگرایان مذهبی در صفوف خود، دعوای حتی قبل از انتخابات آغاز شد. در آستانه انتخابات، بر اساس همین نظرسنجی‌ها، ائتلاف مردمی به رهبری اردوغان که هسته اصلی آن را حزب عدالت و توسعه تشکیل می‌دهد، با اطمینان پیش‌تاز بود و این، شانس او را برای پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری افزایش می‌دهد.

یکی از مهمترین استدلال‌های آنها علیه اپوزیسیون این است که ظاهراً با حزب کارگران کردستان تباری کرده و قصد دارد رهبر آن، عبدالله اوجالان را که به حبس ابد محکوم است، عفو کند. این اتهام به ویژه متوجه حزب دموکرات خلق‌ها است که به طور سنتی از سوی اقلیت کُرد حمایت می‌شود. این حزب به طور رسمی خارج از «ائتلاف ملی» باقی می‌ماند، اما از نامزدی قلیچداراوغلو حمایت می‌کند.

اردوغان در تجمع انتخاباتی

کمال قلیچداراوغلو

و حتی در صورت پیروزی قلیچداراوغلو، امیدهای غرب برای تغییر مسیر ترکیه به نفع او ممکن است محقق نشود. در برخی از مسائل، گمان می‌رود قلیچداراوغلو موضع زیانبارتر از اردوغان در مقابل ایالات متحده اتخاذ کند. به عنوان مثال، قلیچداراوغلو که خود را علوی می‌نامد (آنها تا ۲۰ درصد جمعیت ترکیه را تشکیل می‌دهند) و از نظر منشأ مذهبی به بشار اسد در سوریه همسایه نزدیک است، خواهان به رسمیت شناختن کامل دولت بشار اسد است. و این به معنای پیوستن واقعی ترک‌ها به اولتیماتوم ترکیه در مورد خروج نیروهای آمریکایی از سوریه است. او حتی بر اساس اتهامات رسانه‌های دولتی، از ایجاد اتحاد منطقه‌ای مرکب از ترکیه و ایران، سوریه، عراق و لبنان تحت کنترل شیعیان صحبت می‌کند. این، برای آمریکایی‌ها یک کابوس ژئوپلیتیکی خواهد بود. رئیس حزب جمهوری خلق اظهارات خود را در مورد آمادگی خود برای همکاری نزدیک‌تر با ناتو و ایالات متحده با اصلاحاتی به این مضمون که این به معنای تخریب روابط با روسیه نیست، «رقیق‌تر» کرد: «همکاری مفید با روسیه قطعاً ادامه خواهد داشت». یکی از نویسندگان روزنامه جمهوری، ارگان اصلی حزب جمهوری خلق، محمت (محمد) علی گُولر، برای مثال، یک بیانیه تقریباً ضد ناتو در ۶ مه منتشر کرد که در واقع، به حامیان «انقلاب ترکیه» در غرب نیز هشدار داد.

محمت (محمد) علی گؤلر

به عقیده او، اتحاد آتلانتیک شمالی مسئول اصلی تشدید اوضاع بین‌المللی است. «نتیجه استراتژی آمریکا علیه روسیه با گسترش ناتو به اوکراین آشکار است». او به عنوان مدرک، به ویژه به سخنان رابرت اف کندی جونیور، نامزد ریاست جمهوری آمریکا: «زلنسکی می‌توانست با گفتن این جمله که من به ناتو نمی‌پیوندم، از رویارویی با روسیه جلوگیری کند»، استناد می‌کند. همانطور که گؤلر می‌گوید، «گسترش ناتو عملاً بمعنی گسترش جنگ است. پادزهر این، طرح صلح ۱۲ ماده‌ای چین است که در رابطه با بحران اوکراین پیشنهاد کرده است».

قلیچداراوغلو در شبکه‌های اجتماعی خود این شعارها را مطرح کرده است: «راه ترک نه غربی است و نه شرقی! ما از طریق ترکیه-ایران-ترکمنستان-ازبکستان-قزاقستان خطی به چین خواهیم ساخت!» با توجه به اینکه آذربایجان از این طرح خارج می‌شود، قبلاً در ترکیه مورد سرزنش قرار گرفت. اما وقت آن رسیده است که واشینگتن به این فکر کند که «محور به سمت غرب!» که توسط اپوزیسیون ترکیه اعلام شده، چیست. وجود عناصر روس‌هراسی در ائتلاف به رهبری قلیچداراوغلو، می‌تواند او را به سمت رویارویی با مسکو سوق دهد. جالب است آمریکایی‌ها به ویژه روی آن حساب می‌کردند. با این حال، این به شرطی ممکن است که این اتحاد در انتخابات پارلمانی پیروز شود، هر چند شانس این پیروزی دقیقاً به دلیل غیرقابل قبول بودن درخواست‌های «گردش به غرب»، برای اکثریت مردم توهم است.

بشار اسد

تصادفی نیست که اردوغان در آستانه انتخابات سعی کرد با بشار اسد، رئیس جمهور سوریه دیدار کند و بدین وسیله نشان دهد که آماده عادی‌سازی کامل روابط با وی است و برگ برنده جدی را از دست دشمن گرفت. اما اسد موضع عاقلانه اتخاذ کرد و گفت که آماده دیدار است، اما پس از انتخابات.

اهمیت این موضوع برای دستور کار داخلی ترکیه، با توجه به بار اقتصادی ترکیه برای حمایت از ۴ میلیون پناهنده سوری و کل هزینه مداخله در سوریه، این واقعیت را نیز نشان می‌دهد که آنکارا خواستار برگزاری نشست چهارجانبه بعدی برای حل و فصل بحران سوریه قبل از انتخابات است. ۱۰ مه، مولود چاووش‌اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه در نشست مسکو شرکت کرد و آن را به عنوان یک گام مهم در جهت پایان دادن سریع به بحران سوریه به مردم ترکیه ارائه داد. چاووش‌اوغلو در مصاحبه با سی‌ان‌ان ترک در ۹ مه گفت که یکی از موضوعات اصلی که او در باره آن صحبت خواهد کرد، بازگشت آوارگان سوری خواهد بود. وی همچنین اظهار داشت که نشست رهبران ترکیه و سوریه ممکن است در سال ۲۰۲۳ برگزار شود و بطور ضمنی گفت که این اردوغان است که از طرف ترکیه در آن شرکت خواهد کرد.

مولود چاووش‌اوغلو

دخالت غرب در انتخابات ترکیه همه رکوردها را شکسته است. بسیاری از رهبران غربی، از جمله جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا و بلینکن، وزیر امور خارجه بارها در حمایت از رقبای اردوغان صحبت کرده‌اند. مقاله ضربتی که در ۴ مه در اکونومیست بریتانیا منتشر شد، به ویژه بی‌شرمانه بود، که طبق دستور بخشنامه‌ای، تقریباً همه نشریات برجسته غربی تجدید چاپ کردند. این شعارها روی جلد مجله اکونومیست چاپ شده است: «دموکراسی را نجات دهید!» و «اردوغان باید برود!»

در ترکیه بسیاری‌ها شوکه شدند. رئیس‌جمهور ترکیه نیز خشمگین شد و در تویتر مسدود شده در فدراسیون روسیه نوشت: «هموطنانش اجازه نمی‌دهند جلد مجلات که دستگاه عملیاتی قدرت‌های جهانی هستند، در اراده ملت ما دخالت کند». محی‌الدین آتامان، مدیر مرکز تحقیقات سیاست خارجی برجسته ترکیه، معتقد است که دخالت

بی‌سابقه و خشن غرب در انتخابات ترکیه، تنها باعث افزایش احساسات ضد غربی در این کشور و تقویت رهبری اردوغان می‌شود.

ترک‌ها خاطرنشان می‌سازند که هرچه انتخابات نزدیک‌تر می‌شود، مطبوعات غربی نسبت به رژیم نرم‌تر می‌شوند و انتظارات بالای آن‌ها به پیروزی قلیچدار اوغلو ضعیف‌تر می‌شود. همانطور که ناظران معتقدند، دلیل چنین دگردیسی این است که امیدها برای شکست اردوغان کمرنگ می‌شود. به عنوان مثال، واشینگتن پست می‌نویسد که «حتی در صورت پیروزی قلیچدار اوغلو، ممکن است سیاست خارجی ترکیه تغییر نکند».

خودرو اردوغان در مقابل مسجد تقسیم در استانبول
صرف نظر از اینکه چه کسی در انتخابات پیروز شود، ترکیه به احتمال زیاد، به سیاست خارجی تعیین‌شده از قبل، که توسط منافع ملی آن دیکته شده، ادامه خواهد داد.

نقل از: [بنیاد فرهنگ راهبردی](#)

۲۲ اردیبهشت-ثور ۱۴۰۲